

Idrottspolitiskt program
Blekinge 2018-2022
remiss

Idrottspolitiskt program Blekinge 2018-2022 remiss
Region Blekinge
Dnr 7011-09-2017
Version: PA1
2016-02-14/LA

Innehållsförteckning

1	Idrottsprogrammets förhållande till nationella och regionala strategier och mål	4
2	Vad är idrott.....	6
2.1	Vad är Svensk idrott	6
2.2	Idrotten i Blekinge	7
3	Utvecklingsområden	8
3.2	Jämlik och jämställd idrott	10
3.3	Folkhälsa	12
3.4	Idrottsevenemang, besöksnäring och elitidrott	14
4	Uppföljning och utvärdering	17

1 Idrottsprogrammets förhållande till nationella och regionala strategier och mål

Idrottspolitiken utgör en del av politiken för det civila samhället. Idrottsfrågorna inrymmer verksamheter som främjar idrott och motion och som samtidigt bidrar till förbättrad folkhälsa.

Den statliga idrottspolitikens mål handlar om ”...att ge möjligheter för flickor och pojkar, kvinnor och män att motionera och idrotta för att främja en god folkhälsa, att stödja en fri och självständig idrottsrörelse samt att ge flickor och pojkar, kvinnor och män positiva upplevelser av idrott som underhållning.”

Riksidrottsförbundets vision lyder:

”Svensk idrott vill vara bäst i världen för alla på alla nivåer. Vi vill ständigt utvecklas och förbättras både till form och innehåll. Det bygger på en självstyrande och samlad idrottsrörelse med starka förbund och föreningar samt en utbildningsverksamhet i världsklass”

Blekinges regionala utvecklingsstrategi kallas för Blekingestrategin och är den samlande strategin för Blekinges utvecklingsarbete. Målet är ett Blekinge där fler vill bo, arbeta och komma på besök. De regionala utvecklingsstrategierna görs på uppdrag av regeringen och kan ses som ett paraply och en övergripande riktning för andra regionala och lokala strategier, planer och program.

Idrotten finns inom alla fyra av Blekingestrategins insatsområden; Bilden av Attraktiva Blekinge, Livskvalitet, Arbetliv samt Tillgänglighet. Det övergripande målet för den regionala idrottspolitiken är:

Öppenhet och deltagande

2020 är Blekinge ett inkluderande samhälle präglad av öppenhet och deltagande med ett nyskapande kultur-, idrotts- och fritidsliv med bredd och kvalitet.

Det är även viktigt att det idrottspolitiska programmets prioriteringar, mål och insatser samt aktörer är en del i att genomföra Blekingestrategins horisontella perspektiv, vilka är;

- *hållbarhet* - samhällsutvecklingen ska anpassas efter vad miljön och människors hälsa tål
- *jämställdhet* - kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet till makt och inflytande

- *mångfald* - alla har rätt att delta och bidra på lika villkor till samhällsutvecklingen
- *internationalisering* - stärkt internationalisering med geografiskt fokus på Östersjöregionen
- *samverkan* - samverkan är den viktigaste pusselbiten för Blekinges utveckling, med bland andra kommuner och landsting, näringsliv och civilsamhälle samt grannregioner.

Ett regionalt idrottsprogram är naturligt kopplat till länets folkhälsopolicy. Genom samverkan banas väg för ett kraftfullt folkhälsoarbete med målet att förbättra Blekingebornas hälsa och utjämna de skillnader i hälsa som råder mellan olika grupper. Även samverkan med besöksnäringen och målen i dess strategi är viktig för idrotten. Då kan fler möjligheter skapas att bidra till Blekingestrategins mål att fler människor ska hitta till attraktiva Blekinge.

2 Vad är idrott

2.1 Vad är Svensk idrott

Svensk idrott är ett samlingsnamn för alla de idrottsföreningar, förbund och medlemmar som utgör den organiserade idrotten i Sverige. Sammanlagt handlar det om cirka tre miljoner personer i cirka 20 000 föreningar fördelade på 71 idrotter som är samlade i en obunden demokratisk rörelse där idrottsförbunden gemensamt beslutar hur svensk idrott ska fungera.

Vision: Svensk idrott - världens bästa.

Vartannat år möts idrotten på Riksidrottsmötet. 2015 fastslog förbunden att "vi bedriver idrott i föreningar för att ha roligt, må bra och utvecklas hela livet".

Fyra områden pekades ut som särskilt viktiga:

- Livslångt idrottande
- Idrottens värdegrund är vår styrka
- Idrott i förening
- Idrotten gör Sverige starkare

På alla nivåer inom idrotten pågår ett arbete för att förändra strukturer inom träning och tävling och möjliggöra för medlemmarna att vara aktiva i en förening hela livet.

Alla människor ska vara välkomna till svensk idrott, oavsett bakgrund eller ambitionsnivå, möjlighet ska finnas att satsa på att bli så bra som möjligt eller bara träna för att umgås och må bra. Genom att bli mer flexibel och erbjuda något för alla ska svensk idrott nå nya grupper, få fler att stanna längre, bidra till ett starkare och mer hälsosamt samhälle och bygga en starkare elitidrott.

På nationell nivå representeras svensk idrott av Riksidrottsförbundet (RF). Svensk idrott utvecklas och utbildas i samverkan med SISU. Idrottsutbildarna samt förbereder sig och tävlar i de olympiska spelen tillsammans med Sveriges olympiska kommitté (SOK).

Ställningstaganden från Riksidrottsförbundet;

Idrott består av

träning och lek, tävling och uppvisning

Idrotten ger

fysisk, psykisk, social och kulturell utveckling

Vi organiserar vår idrott i självständiga föreningar och förbund som tillsammans utgör en fri och frivillig folkrörelse förenad i Riksidrottsförbundet.

Vi delar in vår idrott efter ålder och ambitionsnivå. Med barnidrott avser vi i allmänhet idrott till och med 12 års ålder. Med ungdomsidrott avser vi idrott för tonåringar och unga vuxna 13-25 år. Med vuxenidrott avser vi idrott för dem som är över 25 år.

2.2 Idrotten i Blekinge

I Blekinge representeras idrotten av Blekinge Idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna. Blekinge Idrottsförbund är Riksidrottsförbundets förlängda arm och har till uppgift att stödja, leda och företräda idrotten i regionen.

SISU Idrottsutbildarna är idrottens studieförbund och skall stimulera människors lärande, stärka engagemanget och utveckla idrottens verksamhet. Ledstjärnan och visionen är - ”Vi är där när idrotten lär”.

Blekinge Idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna har en gemensam styrelse och verksamhetschef och samverkar i det dagliga arbetet. Organisationerna bär en viktig roll som stödorganisation till Blekinges ca 400 idrottsföreningar och ca 15 000 idrottsledare.

Specialidrotterna representeras i Blekinge av Specialidrottsdistriktidrottsförbund (SDF). Dessa samverkar med Blekinge Idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna.

Nära besläktade med idrotten är de så kallade ”främjandeorganisationerna”, det vill säga organisationer som bland annat arbetar för ett aktivt friluftsliv med mera. I Blekinge finns Friluftsförbundet, Sportfiskarna, Blekinge Båtförbund, Svenska Livräddningssällskapet och Blekinge Pistolskyttekrets. Bland övriga organisationer, nära idrotten, kan också nämnas Blekinge Idrottshistoriska Sällskap samt Blekinge Hälleviksläger.

3 Utvecklingsområden

Region Blekinge har i samverkan med Blekinge Idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna fastställt fyra utvecklingsområden som anses vara särskilt viktiga för idrottsverksamheten i Blekinge.

3.1 Barn och ungdomsidrott

Idrottspolitiska mål:

- Barn och ungdomar ska stimuleras till att engagera sig i föreningslivet.
- Barn- och ungdomsidrotten ska vara öppen och tillgänglig för alla.
- Det ska finnas goda förutsättningar för våra barn och ungdomar till ett livslångt intresse för idrott.

Med **idrott för barn** avser vi idrott upp till och med 12 års ålder. I barnidrotten får barnen leka och pröva på olika idrotter och därigenom utveckla fysiska grundfärdigheter. Barnets allsidiga utveckling är normgivande för verksamheten.

Med **idrott för ungdom** avser vi åldrarna 13-25 år. De principer om lekfullhet och allsidig träning, som gäller inom barnidrotten, ska också gälla under de första åren inom ungdomsidrotten.

Stöd till barn och ungdomsidrotten

En majoritet av våra barn över 7 år deltar i organiserad idrottsverksamhet. Idrotten spelar genom detta en viktig roll i många barns uppväxt. Utgångspunkten är Riksidrottsförbundets riktlinjer för barn- och ungdomsidrott som i sin tur utgår från FN:s barnkonvention. Denna säger bland annat att idrottsföreningars styrelseledamöter och idrottsledare på olika nivåer bör sätta barnet i fokus och analysera vilka konsekvenser ett beslut eller en åtgärd får för ett barn eller en grupp av barn.

Genom att idrotta får barnen och ungdomarna utlopp för sitt rörelsebehov, sin glädje och spontanitet, de trivs och mår bra. För många barn är idrottsföreningarna, näst efter hemmet och skolan, den viktigaste miljön för fostran och utveckling. De attityder och värderingar som förmedlas präglar i stor utsträckning barns och ungdomars personliga utveckling. Vi ska därför sträva efter att i föreningen ge dem goda vanor samt en kamratlig och trygg social gemenskap.

I Blekinge vill vi:

- skapa bra förutsättningar för våra barn och ungdomar att vara en del av idrottsrörelsen.
- stimulera ett livslångt idrottsintresse och erbjuda barn och ungdomar möjligheter att pröva på flera idrotter.
- ge alla barn och ungdomar möjlighet att vara delaktiga i utformningen och innehållet av sin egen idrottsverksamhet.
- att det ska finnas plats för alla barn och ungdomar oavsett ambitionsnivå.
- verka för att det ska finnas ekonomiska förutsättningar för alla att vara med.
- att idrottsmiljön ska vara en säker och trygg plats för våra barn och ungdomar.

Detta ska ske genom att:

- all idrott för barn och ungdomar ska bedrivas ur ett barnrättsperspektiv och följa FN:s konvention om barns rättigheter (Barnkonventionen).
- all idrott ska bedrivas enligt Riksidrottsförbundets riktlinjer för barn och ungdomar.
- all idrott för barn ska i första hand bedrivas i enkla former i närområdet. Även tävlingsverksamheten ska huvudsakligen ske lokalt och resultaten ges liten betydelse.
- barn och ungdomar får lära sig att ta hänsyn till kamrater och ledare, samspela med andra, samt lära sig vikten av rent spel.
- idrottsrörelsen i samverkan med skolan bidrar till ökad fysisk aktivitet inom ramen för den samlade skoldagen.
- idrott för barn ska vara lekfull, allsidig och bygga på barnens egna behov och förutsättningar samt ta hänsyn till variationer i utvecklingstakt.

3.2 Jämlik och jämställd idrott

Idrottspolitiska mål:

Jämställdhet och jämlikhet ska genomsyra idrotten. Det ska finnas samma förutsättningar för alla att utöva idrott.

- Alla ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter på alla nivåer och inom alla områden.
- Kvinnor och män bör inte vara representerade med mindre än 40% vad gäller föreningars och förbunds ledare och styrelser i Blekinge.
- Idrotten skall vara inkluderande och välkomna underrepresenterande grupper.

Idrott på lika villkor

För Blekinge är det viktigt att ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv genomsyrar idrottsföreningarnas verksamhet. Jämlikhet innebär att alla människor har samma värde och ska behandlas likvärdigt.

Jämställdhet innebär att alla kvinnor och män ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden.

När vi talar om jämställdhet är det viktigt att ha i åtanke att vare sig gruppen kvinnor eller gruppen män är enhetlig. Det är också centralt att förstå att förutom kön samspelar flera maktordningar, såsom ålder, etnicitet, funktionsvariation eller sexuell läggning. Att synliggöra detta kallas att man använder sig av ett intersektionellt perspektiv.

Förutsättningar ska skapas för att ge alla samma möjligheter att utöva idrott. Det handlar bland annat om bemötande och attityder. Men också om att jämställdhets- och jämlikhetsaspekterna beaktas vid fördelning av resurser.

Gällande en jämställd idrott finns mål fastlagda av Riksidrottsförbundet. Ett av målen är att kvinnor och män skall ha lika stort inflytande i beslutande och rådgivande organ. Då tas både kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och värderingar tillvara och får påverka kvinnors och mäns idrott.

På många platser i Blekinge, och i alla tider, har idrottsföreningar engagerat sig för att erbjuda träning och sammanhang till nyanlända personer. En ökad inkludering leder till att både idrotten och samhället utvecklas till det bättre. Inom den svenska idrotten finns en stor

erfarenhet av att ta emot människor från andra länder och andra kulturer.

Att olikheter berikar kan vi se inom alla idrotter på både lokal, regional och nationell nivå. Detta arbete är ingen kortsiktig insats utan ett arbete som ständigt måste pågå inom idrottens alla delar. Regeringen har nyligen gett idrottsrörelsen extra resurser i syfte att skapa förutsättningar för att detta arbete skall utvecklas och förstärkas.

I Blekinge vill vi:

- Att alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder, skall ha möjlighet att utöva idrott.
- Att medlemmarna och styrelserna i föreningar och förbund speglar samhället när det gäller mångfald.
- Att idrotten skall ges möjlighet att kunna utveckla sitt arbete med att skapa förutsättningar för nyanlända, som genom idrotten etableras i det svenska samhället.

Detta ska ske genom att:

- Det görs aktiva insatser för en mångfald bland ledare och bland förebilder.
- Lyssna av behov från underrepresenterade grupper och att det skapas mötesplatser för ökad kommunikation och förståelse.
- Hitta former för stimulans via bidragssystem.
- Synliggöra föreningars nuläge avseende jämlikhet och jämställdhet i syfte att skapa ökad förståelse och dialog inom föreningarna.
- Utbilda kring jämställdhet och jämlikhet och planera för att gå från ord till handling.
- Rikta utbildningar till valberedningar, styrelser, ledare, riksorganisationer.
- Skapa/hitta nya kreativa arenor. Att göra jämlikt kan ibland vara att göra olikt.
- Sänka ”trösklarna” för alla människor att kunna prova på och utöva idrott.

3.3 Folkhälsa

Idrottspolitiska mål:

- Idrotten i regionen skall bidra till en förbättrad hälsa.
- Genom samverkan med andra parter ska vi tillsammans skapa en god och jämlik hälsa hos Blekinges befolkning.

Folkhälsoarbetet

Det övergripande målet för folkhälsoarbetet i Sverige är ”att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”. Idrotten och föreningslivet har spelat och kommer även framöver att spela en viktig roll i folkhälsoarbetet med att minska utanförskapet, hälsoklyftorna och osunda vanor.

En av idrottens viktiga utmaningar är att vara en starkt bidragande medkraft i arbetet med att motverka missbruk och riskfyllt bruk av alkohol, dopning, narkotika, tobak och spel.

Eftersom ett dopingfritt samhälle omfattas av statens folkhälsomål ingår det i samordningsfunktionen för regeringens ANDT-politik.

Samverkansgruppen i Blekinge mot doping är en modell som nått framgång i arbetet mot doping, även utanför den inom Riksidrottsförbundet organiserade verksamheten.

Idrotten har, sett ur folkhälsoperspektiv, en rad andra viktiga roller och möjligheter. Ohälsosamma matvanor och fysisk inaktivitet är de mest bidragande orsakerna till våra vanligaste folksjukdomar. Övervikt och fetma tillhör de vanligaste riskfaktorerna för ohälsa. Allt för många rör sig för lite och har svårt att få i sig tillräckligt hälsosam mat. Detta är särskilt oroande för barn och ungdomar som riskerar ohälsa och sämre livskvalitet genom sin livsstil.

En aktiv fritid med idrott och motion, där man finns i ett sammanhang med andra är något som skapar trygghet, självkänsla och meningsfullhet. Detta gäller för alla men kan vara extra viktigt för utsatta grupper.

Människor i Sverige lever generellt allt längre och kan få många år med god livskvalitet. Att skapa förutsättningar för ett livslångt intresse för fysisk aktivitet och rörelse är en av idrottens viktigaste uppgifter. Med en ökad andel äldre finns det starka skäl för idrottsföreningar att satsa mer för att möta detta behov.

En stark föreningsidrott i Blekinge som bedriver ett bra folkhälsoarbete tjänar alla på, såväl idrotten som hela samhället.

I Blekinge vill vi:

- Ge alla invånare likvärdiga möjligheter till aktivt liv och en god hälsa.
- Skapa goda förutsättningar även för äldre att utöva idrott, med eller utan tävlingsinslag.
- Främja och stärka den psykiska hälsan med speciell fokus på barn och unga.
- Förändra Blekingebornas vanor och attityder och i samverkan med andra aktörer verka för fler miljöer fria från alkohol, dopning, narkotika och tobak.
- Satsa på en god samhällsplanering och ett rikt föreningsliv som skapar möjligheter till fysisk aktivitet och gemenskap för alla i vårt samhälle.
- Minska utanförskapet och verka för lägre insteg i aktivitet och sammanhang.

Detta ska ske genom att:

- Verka för fler strategiskt placerade aktivitetsytor där möjlighet för spontanidrott ges.
- Utveckla ett arbetssätt för att nå ut med kunskap kring fysisk träning, kost och levnadsvanor.
- Stödja idrotten och föreningslivet att nå de som behöver det bäst.
- Stimulera samarbeten mellan olika samhällsaktörer och över kommun- och idrottsgränserna.
- Verka för att resurser styrs till socioekonomiskt svaga grupper och områden.
- Stimulera till förebyggande insatser kring folkhälsa.

3.4 Idrottsevenemang, besöksnäring och elitidrott

Idrottsevenemang och besöksnäring

Idrottspolitiska mål:

- I Blekinge ska det finnas goda förutsättningar för att arrangera fler idrottsevenemang på nationell och internationell nivå.
- Blekinge ska fördubbla omsättningen inom idrottsturism fram till 2020.
- Blekinge ska samla personella och materiella resurser för att i samverkan utveckla och optimera idrottsevenemangen.

Idrottsevenemang och besöksnäring

Idrottsevenemang ger medborgarna positiva upplevelser. Arrangemang, framförallt på hög nivå, ger också mervärden för idrotten och för regionen. De kan bidra till att göra Blekinge attraktivt för boende, företag och besökare. De ger värdefulla intäkter inte bara till föreningar utan även till näringslivet, till exempel för handeln och besöksnäringen. Dessa effekter kan uppnås även vid ungdomstävlingar och motionslopp.

I Blekinge vill vi:

- förstärka Blekinges varumärke som en framgångsrik och pålitlig leverantör av idrottsevenemang.
- utveckla paketeringar av aktiva upplevelser för besökare till idrottslandet Blekinge
- att Blekinge ska vara en plats för idrottsevenemang och aktiva upplevelser för personer i alla åldrar.
- marknadsföra Blekinge som möjlig destination och arrangör för idrottsevenemang av olika slag, och öka marknadsföringen av redan befintliga arrangemang i regionen.
- marknadsföra Blekinge vid idrottsevenemang.
- verka aktivt mot olika specialförbund för att få arrangera större mästerskap, tävlingar, möten och läger i regionen.
- stärka och utveckla det ideella engagemanget och detta i nära samverkan med professionella aktörer.

Detta ska ske genom att

- en regional evenemangsstrategi arbetas fram i samverkan mellan olika parter.
- etablera en årligt återkommande mötesplats för idrott, kommuner och näringsliv i Blekinge.
- öka samverkan inom och utom regionen kring idrottsevenemang.

- förbättra informationen om aktuella och kommande idrottsevenemang i regionen.
- teckna samarbetsavtal med föreningar, organisationer och arrangörer som genomför idrottsevenemang i syfte att få genomslag för Blekinge som varumärke.
- i samverkan med idrotten utveckla en regional resurspool av personer som resurs till arrangörer av evenemang och aktiva upplevelser.
- speciellt stödja och stimulera idrottsföreningar som bedriver verksamhet på landsbygd att utveckla nya evenemang och allianser.

Elitidrott

Idrottspolitiska mål:

- I Blekinge ska vi stimulera elitidrott genom att medverka till att skapa goda förutsättningar för aktiva elitidrottare att nå sina idrottsliga mål.
- Blekinge ska vara i framkant för innovation och utveckling vad gäller prestationsidrott.

Stöd till elitidrotten

Stöd till elitidrotten inriktas på att underlätta för kommuner att erbjuda idrottsmiljöer, kompetens och nätverk att bedriva elitidrott på. I Blekinge vill vi i samverkan med andra aktörer underlätta för elitidrottare att bo kvar och etablera sig i Blekinge, från gymnasie- till universitetsstudier. Genom att stötta elitidrotten tar Blekinge tillvara det marknadsföringsvärde som elitidrotten har och den positiva påverkan som framgångsrika idrottare har för Blekinge.

I Blekinge vill vi:

- skapa Sveriges bästa förutsättningar för elitidrottare och elittränare att bo och verka i Blekinge.
- att elitidrotten skall ge barn och ungdomar tillgång till förebilder inom idrotten.
- utveckla ett förenings- och ledarutvecklingsprogram för elitsatsande föreningar.
- ta tillvara elitidrottens positiva påverkan på framförallt barns och ungdomars syn på laganda, kamratskap och sunda levnadsvanor.
- motverka avarter inom elitidrotten, såsom dopning, läktarvåld och ”elitisering” av idrott för yngre barn.

Detta ska ske genom att

- verka för att utöka möjligheterna att kombinera studier med satsningar på elitidrott på gymnasienivå till universitetsstudier.
- samverka med Idrottsakademin i att underlätta för elitidrottare att etablera sig i Blekinge, ge möjlighet att kunna kombinera universitetsstudier med sin idrottsutövning och skapa en arena för kunskapsöverföring.
- stimulera sammanhang där barn och ungdomar möter elitidrottare som är positiva förebilder.
- stimulera till kompetensutveckling bland elitidrottsföreningar och elitidrottstränare.

4 Uppföljning och utvärdering

Blekinge har som ambition att alla organisationer som berörs av detta idrottspolitiska program skall inkludera detta i sina egna planer. Blekinge Idrottsförbund får ett särskilt ansvar att sprida och inspirera till utveckling i enlighet med detta program.

Blekinge Idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna skall årligen avge verksamhetsberättelse med en redogörelse för arbetet inom respektive utvecklingsområde. En årlig uppföljning skall göras av Region Blekinges kultur- och fritidsnämnd.

Idrottsrörelsen är en folkrörelse som genomsyras av mycket ideellt arbete. Blekinge Idrottsförbund och SISU Idrottsutbildarna gör inom ramen för sitt arbete en uppföljning av idrotten i regionen.

De organisationer som erhåller regionala medel (SDF och diverse fritidsorganisationer) följs upp av Blekinge Idrottsförbund. Inom ramen för beviljande av bidrag (Statligt LOK-stöd och Idrottslyftet) görs kontroller och uppföljning av bidragsberättigad verksamhet och för de föreningar som samverkar med SISU Idrottsutbildarna upprättas gemensamma utvecklingsplaner.

Kraft att vilja.
Tillsammans är det möjligt.

Vi inspirerar, skapar tillfällen att mötas och stärker
Blekinge i Sverige och Europa.

Tillsammans med våra medlemmar - Blekinges
kommuner och landsting - arbetar vi för att göra
det ännu mer attraktivt att besöka, leva och verka
i vår region.

Region Blekinge, Valhallavägen 1, 371 41 Karlskrona
Tel 0455-30 50 00 | E-post kansli@regionblekinge.se
www.regionblekinge.se